

Faktorin:

Havnarmaður setti gongd á Klaksvíkina

Í gamla kirkjugarði Havn er ein rekkja við fimm eins gravsteinum. Her liggur Faktorin í Klaksvík Johan Christian Djurhuus, kona hansara Anna Elisabeth, sonurin Johannes, dóttirin Magdalena og abbasonurin Egil Henning. Hesi umboða ein stóran part av søguni hjá Klaksvík. Hetta er samstundis ein søga um vinnuligan dugnaskap og persónliga óeydnu. Tískil kemur hesin parturin og teir komandi triggir partarnir at snúgva seg um hesa søgu

Óli Jacobsen
olij@sosialurin.fo

100. partur

Hetta er partur nummar 100 í hesi røðini "Hendur ið Sleptu." Hetta merkir, at røðin hevur umrøtt nóg fleiri enn 100 gravir og enn fleiri fólk, sum eru jarðað í teimum.

Tað hevur víst seg, at røðin er sera væl umtókt millum fólk. Hon er viðkomandi fyri nóg, sum so ella so hava samband við tey fólk, sum skrivað er um.

Her er talan um søguna um **fólkið** í Havn. Men nóg teirra hava bæði røtur og eftirkomarar kring landið og eisini uttanfyri landoddarnar.

Her er fólk úr øllum stættum, um tað kann sigast so. Her eru arbeðskonur, fiskimenn, skiparar og lærarar fyri at taka dømi.

Framvegis er nóg tilfar eftir. Nú er setningurin settur at hava 150 greinir, og tað er eisini tilfar til hetta. Hvat so verður, fer tíðin at vísa.

Í flestu forum eru søgurnar um fólkin, sum eru jarðað undir gravsteininum hjá viðkomandi. Men tá ið tað til dømis eru børn, kann søgan vera um teirra foreldur. Í øðrum forum teirra ektafelaga ella eftirkomarar

Ein slík røð hevði ikki latið seg gjørt um ikki fólk vóru so beinasom at lata tilfar, sum tey eiga. Beinasemið hevur verið uttan avmarkingar. Tað skulu allar keldurnar hava tøkk fyri.

Tað eru eisini nóg sum spyrja, um ætlanin ikki er at geva hetta út í bók. Tað kundi kanska verið eitt gott hugskot.

Jomfru Djurhuus

Ein kelda til fleiri av frásagnunum er ævisøgan hjá Caroline Heinesen, mammu William.

Ein av hennara frásøgnum er henda, sum er um systir Faktorin:

Der var iblandt mine forældres bekendte en ældre dame, som var faster til

apotekeren af samme navn. Hun kom altid hjem til os og spiste ofte til aften hos os. Hun var lille og fyldig med kuglerundt ansigt, livlig og holdt meget af at høre nyt. Hun boede på Kirkevej, hvor nu Poul Johannesen (arbejddi å Apotekinum) bor, men det var dengang et lille lavt hus.

Hun bad altid om aflægge-ere, men som oftest tog hun dem. Hun havde aldrig tid til at vente til de fæstede rod og rykkede dem op hver dag. Man så ofte hendes hænder i vinduet i færd med at prøve, om planterne stod faste.

Engang havde hun i et selskab puttet en mængde aflægge-ere i lommen, og det havde hendes nevø set. Han bad hende så om at låne hendes lomme-ørklæde. Hun havde jo glemt, hvad hun havde i lommerne og sammen med lommeørklædet faldt så alle aflægge-erne ud, og der blev stor munterhed. Men hun undskyldte sig med, at de voksede bedre, når man stjal dem. Hun havde fødselsdag sammen med mig, d. 6. januar, så mor blev altid bedt dagen efter, og så var jeg med. Vi fik altid opvarmet chokolade, men kaffen ville mor ikke så gerne drikke, da jomfru Djurhuus lavede kaffeposen af sine strømpelødder og vaskede dem så dårligt. Engang til hendes fødselsdag kom apotekeren (brøðursonurin Johannes) forbi og hendes vindue stod åbent, så tog han en af hendes fineste urtepotter og gik den anden vej og forærede hende den. "Åh," sagde hun, "det er akkurat mage til en, jeg har i vinduet," og skulle vise ham den, men så opdagede hun det. Men hun var så godmodig og var aldrig vred på sine tre unge broder-sønner. Apotekeren var den ældste af de tre, så kom Andreas og så doctor Djurhuus i Klaksvig, de var så ovenud livlige. Hun kaldte dem Johs, Dres og Luff. Engang skulle hun til Klaksvig og besøge sin broder (Faktorin) og bad så nogen om at tage imod hendes nøgler og tage vare på huset, mens hun var borte. Så snart hun var taget afsted, åbnede de

Anna Elisabeth Djurhuus

huset for et ungt selskab, og så holdt de bal og tog hendes tøj og pyntede sig med. Det blev en munter aften, men alt var i orden, inden hun kom hjem, så hun fik intet at vide.

Hun døde meget pludselig. Da folk kom ind en morgen, lå hun død på gulvet.

Sum ikki eina ferð hevur Viggo Christiansen funnið fram til, at "jomfrúin" var Julianna Cathrina Djurhuus. Hon var fødd 6.1. 1821, doypt 19.1. sama ár og varð konfirmerað 16.4.1835 í Havnar kirkju. Mamman kallaðist Malena Michalsdatter og pápin Johannes Vang Olavius Djurhuus. Julianna búði

hjá foreldrunum fram til 1850. Hon var hjá mammuni fram til 1860. Síðan hevur hon verið einsamøll. Hon doyði 11. desember 1892, og varð jarðað í gamla kirkjugarði triggjar dagar seinni.

Faktorin

Henda frásøgnin er so um beiggja hennara Faktorin. Keldan til hana er J. Simun Hansen í "Havið og Vit."

Millum teir frihandils-menn, sum stigu fram beint eftir, at monopolhandilin var avtikin er J.C. Djurhuus, vanliga kallaður Faktorin, tann best kendi í Norðoyggjum og millum teir mætastu í Føroyum. Í dag hevði hann væl verið

Johan Christian Djurhuus

kallaður stjóri.

Hann var føddur 18. apríl 1834 og varð doyptur í Havnar kirkju 19. mai.

Faktorin var bóndasonur á Húsagarði í Havn, kom ungur á embætisskrivstovurnar har, fór síðan til Danmarkar og fekk pláss á eini handilsskrivstovu í Ribe. Um hetta mundi var aftur talan um at avtaka monopolhandilin í Føroyum, og hesin ungi maðurin hevði ætlað sær at nýta handilsskunnleika sín í handilins tænastu. Tað fekk hann eisini høvi til. Tann gamli faktorin í Klaksvíkini, Johan Mortensen, hevði sagt upp, og Jørgen Bech, sum nýliga hevði keypt henda handil sóknaðist eftir einum manni, sum kundi

F.v.
JOHANNES OLAUS VANG
DJURHUUS
F. 7. JULI 1886
D. 20. OKTOBER 1933

MAGDALENE CHRISTINE
DJURHUUS
F. 13. MARTS 1859
D. 8. SEPTEMBER 1925

EGIL HENNING
DJURHUUS
F. 5. MAJ 1898
D. 14. FEBRUAR 1919
--
JOHAN CHRISTIAN
DJURHUUS
F. 10. APRIL 1834
D. 17. JUNI 1918
--
ANNA ELISABETH
KJÆLNES
F. 31. DECEMBER 1830
1. JUNI 1911

Jomfru Djurhuus teknað av William Heinesen

